

MIS höstmöte 23 november

Lär dig bygga broar

MIS har förlagt sitt höstmöte till Öresundsbron. Ja inte mitt på, men på båda sidorna om bron. Förmiddag och lunch i Sverige och eftermiddag i Danmark. Det blir ett späckat seminarieprogram på temat: "Att bygga broar och andra storskaliga projekt". Har du inte anmält dig ännu, så gör det på en gång!

Öresundsområdet är idag ett "hett" område sett ur många perspektiv, inte minst miljömässiga. Öresundsbron var, när den byggdes, ett av Sveriges största byggprojekt och miljödiskussionerna har varit intensiva. Sven Landelius, VD för Brokonsortiet och Wollmar Hintze, Skandiakonsult, kommer att berätta om miljöledning och miljörevision i samband med brobygget. Det blir också en tur över bron och möjlighet att

se utställningen om bron.

– Brobygget är inte bara en bro utan också järnväg och tunnlar, säger Torbjörn Brorson som tillsammans med Thomas Aurell tagit fram programmet. Vi får därför ta del av erfarenheter från andra stora järnvägs- och tunnelprojekt.

Åsa Bergström, miljösamordnare på Banverket och Marie Berglund, miljöansvarig för Botniabanan kommer att berätta om tunnlar och järnvägar från sina perspektiv från Hallandsåsen och Botniabanan.

Fler internationella broar

Broar mellan länder kan byggas på många sätt. Thure Mårtenson vid Mithögskolan i Östersund och Lennart Berglund, projektledare för miljöcertifiering av kommuner kommer att berätta om ett samarbetsprojekt mellan norrlandskommuner i Sverige, Norge och Finland -

Nordens gröna bälte.

– Det är ett projekt som vi hade på programmet redan för ett år sedan när vi tyvärr fick ställa in höstkongressen, säger Torbjörn. Nu får vi ett brett nordiskt perspektiv. Vi får också en utblick mot hela EU eftersom Ove Caspersen på EU:s miljöbyrå i Köpenhamn kommer att berätta om miljösituationen i Europa.

Höstkongressen inleds med Howard Ross, docent och miljöstrateg på Deloitte & Touch som kommer att tala om hur man skapar affärsmässigt mervärde för företag genom miljörevision.

– För mig personligen är det en mycket intressant programpunkt, säger Torbjörn Brorson.

Höstens konferens koncentreras till en dag för att spara tid och pengar.

– Det är ett bra seminarieprogram för det priset (500 kr), säger Torbjörn Brorson. För den som vill och har möjlighet går det också att stanna kvar i Köpenhamn.

och regionala nätverk

Region syd är redan igång

Under hösten startar MIS regionala nätverk. Två av dem har redan haft sina första sammankomster och ytterligare två är planerade.

Regionala nätverk är en del av strategin och en prioriterad del i MIS verksamhetsplan som lades fast vid årsmötet i maj. Syftet är att ge medlemmarna större möjligheter att delta aktivt och förbättra det interna nätverket i MIS.

De som deltog i de första nätverksträffarna bekräftar också att de har större möjligheter att engagera sig i ett lokalt nätverk än åka på konferens till Stockholm eller andra delar av landet.

Sydligt nätverk på väg, fr v; Bertil Kronvall, Edor Holm, Agneta Bosson-Hartwall, Carl G Cronström, Bo Sanfridsson, Allan Persson, Hans Sjöholm och Tomas Wümer.

Certifierad revisor ger högre trovärdighet

ISO 14012

Idag finns det ett 60-tal certifierade miljörevisorer i landet. Men det är inte lika många som certifierar sig idag som för ett par år sedan. Det är en utveckling som oroar MIS styrelse.

– Syftet med personcertifiering är att visa kompetensnivån hos den som genomför certifieringen, en slags kvalitetsstämpel, säger Inge Horkeby i MIS styrelse. Vi som köper revisionstjänster måste ställa krav på att få certifierade revisorer.

Inge Horkeby menar att det är viktigt med hög kompetensnivå hos de certifieringsföretag som genomför externa revisioner, såsom tredjepartsrevisioner, på företag.

– Vi som i företagen köper deras tjänster bör ställa kravet att få certifierade revisorer. Jag gör alltid det när jag är inblandad i upphandlingar i mitt företag, Volvo, säger Inge Horkeby. Särskilt viktigt är det vid köp och försäljningar av företag, såsom due diligence-revisioner.

Den nedåtgående trenden oroar honom och övriga i MIS styrelse där man diskuterat vad det beror på. Behovet av certifierade revisorer finns, men när de som köper in revisionstjänster inte ställer det kravet, blir det inte lika angeläget för certifieringsföretagen att ha certifierade revisorer. Kostnaderna för certifiering kan avskräcka mindre företag, särskilt om kunderna inte frågar efter det.

– En certifierad revisor har en viss kompetensnivå, det är en slags kvalitetsstämpel och ger hög trovärdighet för de miljöledningssystem som den personen certifierar. I förlängningen bidrar det till att bibehålla en hög nivå på miljöledningssystemen, menar Inge Horkeby. Det borde också innebära en enklare tillsyn från myndigheternas sida när de vet att en certifierad revisor gjort revisionen.

Inge Horkeby tycker dock inte det är befogat att alla miljörevisorer strävar efter personcertifiering. Bland revisorer som jobbar med interna revisioner i företag, kanske till en viss del av sin tid, är inte behovet lika stort. Alla kraven i ISO 14012 är heller inte tillämpbara på dem.

– Men i stora företag bland revisorer som har det som huvudsysselsättning borde det vara självklart att vara certifierade.

Vi närmar oss de ekonomiska revisorerna

Curt Henriksson, miljökoordinator på ABB skulle helst vilja att ABBs bolag använde certifierade revisorer. Det kan de inte idag.

– Det finns inte tillräckligt många revisorer på marknaden. Sverige ligger långt före andra länder på det här området. I många andra länder finns det inte certifierade revisorer alls.

– Men det är en kvalitetsstämpel på revisionsresultatet om revisionen gjorts av en certifierad revisor, säger han. Förr eller senare kommer också miljörevisionen in i den ekonomiska redovisningen och för att få samma tyngd på den revisionen så måste miljörevisionen då göras av en certifierad revisor.

Kompetens är viktigt

Magnus Mattsson, miljöansvarig på Solectron i Östersund ställer höga kompetenskrav när han köper in externa revisionstjänster.

– Vi ställer höga krav i vårt miljöledningssystem, men vi kräver inte certifierade revisorer. En av anledningarna till det är att det inte finns så många, i alla fall inte i vår trakter.

Thomas Aurell, KM Miljöteknik

Certifieringen måste marknadsföras

På konsultföretaget KM har de satsat ganska mycket på att certifiera sina miljökonsulter. Ett femtontal av de 60 konsulterna på miljötekniksidan är certifierade och KM planerar att certifiera fler.

– För oss är det ett sätt att höja kompetensnivån i företaget och öka vår konkurrensförmåga på marknaden, säger Thomas Aurell, miljörevisor på KM.

På KM är certifiering av revisorer ett medvetet val och en del av företagets eget kvalitetssäkringssystem. För vissa uppgifter inom företaget kräver de certifierade miljörevisorer för

att hålla en hög kompetensnivå.

– Vi erbjuder våra kunder certifierade revisorer. Tyvärr är det inte så många kunder på industrisidan som själva frågar efter det, säger Thomas Aurell. Däremot frågar en del myndigheter, till exempel regering och länsstyrelser efter certifierade revisorer när de gör offentliga upphandlingar. Vi vet också att vi hos dem får höga poäng vid upphandlingar just för att vi har certifierade miljörevisorer.

Thomas Aurell, som själv är certifierad, ser certifieringen som en kvalitetsstämpel och menar att det borde vara en fördel för de företag och myndigheter som köper in deras tjänster.

– När vi till exempel gör en internrevision in-

an certifieringsorganets revision, då börjar vår kompetens för att företaget borde ha stora chanser att klara certifieringen.

Om andelen certifierade miljörevisorer sjunker menar Thomas Aurell att det finns en risk för att kompetensnivån sjunker.

– Om marknaden inte frågar efter det, så kanske inte revisorerna förnyar sina certifikat och då sjunker kompetensen helt klart. Men det här är ett nytt yrke, en ny bransch, jag tror att vi måste marknadsföra fördelen med certifierade revisorer bättre. Vi måste visa företagen att det är en fördel att anlita certifierade miljörevisorer. MIS bör sträva efter att certifierade miljörevisorer ska ha samma status som en auktoriserad ekonomisk revisor.

MIS hemsida utvecklas

Egen e-postlista i höst

MIS hemsida ska utvecklas och kompletteras med en e-postlista under hösten.

– E-postlistan har hög prioritet, säger Kenneth Wulff som ansvarar för MIS hemsida. Genom en e-postlista kan vi fortlöpande informera om nyheter i föreningen.

Kenneth Wulff räknar med att få igång e-postlistan under hösten. Då kan MIS medlemmar få fortlöpande information och påminnelser om möten, utbildningar, certifieringsdatum, regionala nätverk osv. På sikt kanske det också kan bli viss pressbevakning om revision, nyheter från olika arbetsgrupper och rapporter från nätverksträffar. Utvecklingsmöjligheterna är stora.

Kenneth undersöker just nu de praktiska och administrativa detaljerna och menar att MIS medlemmar kan bidra med en enkel insats:

– Gå in på MIS hemsida; www.mis.a.se, vidare in på medlemssidan (koden får du av Yvonne Dorné Dinnetz om du glömt den) och kontrollera om dina egna uppgifter i medlemsförteckningen är korrekta eller behöver kompletteras. Behöver de korrigeras tar du kontakt med Yvonne.

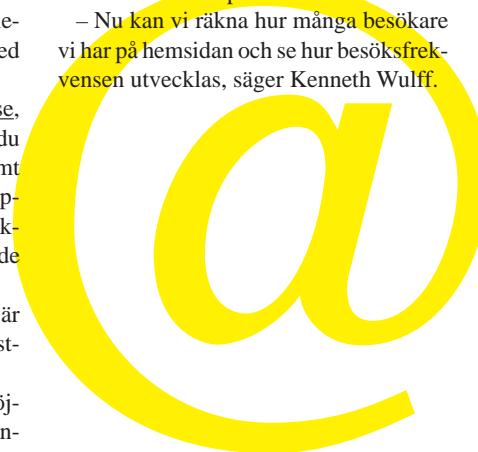
Saknas e-postadressen eller om den är felaktig kommer man inte med på e-postlistan.

– Givetvis kommer det att finnas möjlighet att säga nej om man inte vill ha in-

formation via e-postlistan, påpekar Kenneth Wulff, men jag hoppas att det ska bli en så bra och innehållsrik lista så att alla vill vara med.

Beslutet om att komplettera hemsidan med e-postlista togs vid årsmötet i maj som en del av den verksamhetsplan som fastslogs då. Arbetsgruppen som jobbar med hemsidan diskuterar också framtida utvecklingsmöjligheter. En räknare har redan installerats på hemsidan.

– Nu kan vi räkna hur många besökare vi har på hemsidan och se hur besöksfrekvensen utvecklas, säger Kenneth Wulff.

MIS - ett sätt att hänga med i utvecklingen

Varför går man med i MIS och vad vill man ha ut av sitt medlemskap? Miljömissivet har frågat några färskas medlemmar.

Rikard Jernlås, miljökonsult på Swedpower i Ludvika:

– Jag har gått med i MIS för att jag vill ta del av andras erfarenheter. Standarden är inte så detaljerad och då är det bra att kunna diskutera med andra för att känna vad som är normalt och hur det utvecklas. Regionala nätverksträffar tycker jag låter intressant, dem ska jag försöka delta i.

Kjell Karlsson, miljörevisor på Uppsala Energi i Uppsala:

– Jag vill kunna hänga med i branschen, se vad som händer för att vara up-to-date med utvecklingen. Genom MIS hoppas jag kunna få erbjudande om riktade utbildningar för att lära mig mer. Det händer så mycket inom lagstiftningen, det är mycket man måste kunna.

Kia Soisalo, arbetsmiljörevisor på Uppsala Energi i Uppsala:

– Erfarenhetsutbytet är den viktigaste anledningen till att jag går med i MIS. Det är bra att få diskutera problem och problemlösningar med andra. Vi ska ha den första nätverksträffen i Mälardalen hos oss i oktober och då får vi också chans att lära känna mera folk.

På gång i MIS

Styrelsemöten

16 oktober
23 november

Höstmöte

23 november

Certifieringsdatum hos Intégria

16 november
14 december

Gunnel också ansvarig utgivare

MIS ordförande sedan i maj, Gunnel Wisén Persson har nu utsetts till ansvarig utgivare för Miljömissivet.

E-postadress till Yvonne

Kom ihåg att lämna din e-postadress till Yvonne Dorné Dinnetz. Adressen till henne hittar du i redaktionsrutan på sidan 4.

www.mis.a.se

är adressen till MIS egen hemsida. Där hittar du senaste nytt om MIS. Koden till medlemssidan får du av Yvonne Dorné Dinnetz om du inte redan har den.

Region Mälardalen

träffas den 31 oktober på Uppsala Energi i Uppsala. Inbjudan har redan gått ut. Har du missat den så hör av dig till Yvonne Dorné Dinnetz eller Lena Seger: lana.seger@telia.com

Nya medlemmar

Rikard Jernlås, Swedpower, Ludvika
Anna Karlsson, Uppsala Energi, Uppsala
Kjell Karlsson, ”
Ann-Charlotte Rand, ”
Björn Roxelius, Försvarmaktens Underhållscentrum, Karlstad
Kia Soisalo, Uppsala Energi, Uppsala
Lotta Sultan, ”
Viveca Westrin Lundberg, ”

Ett drygt tiotal MIS-medlemmar har haft sin första nätverksträff i region syd. De träffades på Perstorp AB där Michael Bengtsson i MIS styrelse välkomnade till den första regionala nätverksträffen och berättade om Perstorps miljöledningssystem.

– Det är bra att få utbyta erfarenheter med andra och lättare att komma ifrån till en regional träff än att åka till ett större möte någon annanstans i landet, säger Margaretha Nilsson, miljöchef på Sapa Autoplastics i Simrishamn.

Uppskattad första nätverksträff i söder

Tanken med regionala nätverk i MIS är att öka engagemanget hos medlemmarna genom enklare mötesformer där man kan träffas regionvis och byta erfarenheter med varandra. Torbjörn Brorson i MIS styrelse inledde träffen med att berätta om MIS strategi för nätverket och höra efter vilka önskemål som finns kring upplägget av regionala träffar.

Margaretha Nilsson menar att det är en stor fördel att kunna träffas regionalt.

– Ofta är vi på företagen ganska ensamma om att jobba med miljöfrågor och då är det bra att kunna utbyta erfarenheter med andra. Jag som bara jobbat som miljöchef i tre år tyckte det var roligt att träffa dem som jobbat längre, säger Margaretha. Det var nyttigt för oss alla att höra hur Perstorp lagt upp sitt miljöledningssystem.

Rune Giselsson, konsult på Arbetsmiljöcentralen i Markaryd var på nätverksträffen med på sin allra första MIS-aktivitet och håller med Margaretha om fördelen med regionala träffar.

– Det var en bra träff med trevlig och öppen attityd hos alla som var med. Vi hade t ex mycket bra diskussioner om tolkningsfrågor. Det är viktigt att kunna diskutera med andra, dela erfarenheter och känna att man har en samsyn i olika frågor. När vi känner varandra blir det också lättare att ta kontakt och hjälp av varandra. Jag kommer att gå på fler regionala träffar.

Margaretha hoppas att det regionala nätverket ska bli ett forum där man kan fortsätta diskutera olika tolkningar och hur man bygger miljöledningssystem. Hon menar att det är viktigt att föreningen utvecklas framåt i takt med att revisionsarbetet och revisorernas roller gör det.

Fortsättning ska det bli för MIS regionala nätverk i syd. Redan nu finns planer på en nästa träff hos Miljödomstolen i Växjö där MIS-medlemmen Magnus Björkhem har erbjudit sig att berätta om praxis från Miljöbalken.

– Vi ska bolla värskapet vidare inom nätverket, då lär vi känna varandra och får ett större engagemang, säger Michael Bengtsson.

Ett par gånger om året räknar nätverk syd med att träffas.

En intervjuövning från utbildningen i Östersund. "VD", "miljöansvarig" och "svetsare" på ett företag utsätts för skarpa frågor. Foto: Thure Mårtenson

Träff även i norr..

Ett regionalt nätverk för MIS medlemmar i norr blir troligen flera mindre nätverk eftersom de geografiska avstånden är stora. En första nätverksträff kombinerades med revisionsutbildning i Östersund och drog ett 35-tal personer. Thure Mårtenson i MIS styrelse hoppas att MIS får fler medlemmar efter den utbildningen.

– Norrland är stort och jag ska prata med andra MIS-medlemmar i Norr. Östersund, Sundsvall, Umeå och Luleå kan vara några rimliga samlingsorter för revisorer i Norrland, säger Thure Mårtenson.

..och snart i Väst och Mälardalen

Den 31 oktober träffas region Mälardalen på Uppsala Energi i Uppsala. Inbjudan har gått ut.

I höst kommer också region Väst att ha sin första regionala nätverksträff. Det är ännu inte klart exakt när och var. Inbjudan kommer.

Rundvandring vid lackfabriken i Perstorp, fr v; Patrik Windh, Torbjörn Brorson, Edor Holm, Carl G Cronström, Tomas Wümer, Rune Giselsson, Thomas Aurell, Margaretha Nilsson, Bo Sanfridsson och Erland Jakobsson. Foto: Michael Bengtsson

Miljö MISsivet

Medlemsblad för föreningen Miljörevisorer i Sverige

Ansvarig utgivare
Gunnel Wisén Persson, ABB
tel: 08 - 658 80 65
Redaktör:
Gunilla Schöningg,
Schönskrift,
tel: 08 - 580 150 91
Redaktionsråd:
Gunnel Wisén Persson, ABB
tel: 08 - 658 80 65
Torsten Westling,
Westling Konsult,
tel: 0454 - 310 30
Kenneth Wulff, Swedpower
tel: 08 - 739 52 59

Föreningens adress:
MIS
Sveriges Verkstadsindustrier
c/o Yvonne Dorné Dinnetz
Box 5510
114 85 Stockholm
Tel: 08 - 782 08 00
Fax: 08 - 782 09 00
e-mail: yvonne.dorne-dinnetz@vi.se
Föreningens postgiro:
4177887 - 9
MIS hemsida: www.mis.a.se

Har du tips och förslag på vad du vill vi ska ta upp i vårt medlemsblad? Hör av dig till redaktören eller någon i redaktionsrådet.

